

تحلیل تجربی هزینه‌های غیرمالی تحمیلی به شهرداری آجین ناشی از عدم تخصیص اعتبارات عمرانی

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۹/۲۰ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۱۰/۱۵

سید مهدی حسینیان*

دکتری عمران، مدیریت ساخت، گروه عمران، دانشکده‌ی فنی و مهندسی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران
(نویسنده مسئول) hossinian56@gmail.com

سیاوش مرادی مکرم

دانشجو دکتری برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی siavashmo1988@gmail.com

حمیداسدی

کارشناسی ارشد، مدیریت ساخت، شهرداری آجین، همدان، ایران engi.ali2016@gmail.com

چکیده

مقدمه و هدف پژوهش: نگاهی به تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که کارهای با کیفیتی در زمینه‌ی اقتصاد و مدیریت شهری انجام شده و پیشینه تحقیق آن عمیق است. اما کار کمی در زمینه‌ی هزینه‌های تحمیلی به شهرداری‌های شهرهای کوچک ناشی از عدم تامین مالی پروژه‌های عمران انجام شده است. این تحقیق در این راستا است. هدف از تحقیق تحلیل تجربی هزینه‌های تحمیلی به شهرداری یک شهر کوچک، آجین، در سال ۱۳۹۶ ناشی از عدم تخصیص اعتبارات عمرانی است. اسناد و مدارک شهرداری بررسی و ۵۰ مصاحبه‌ی حضوری با افراد مرتبط شامل کارکنان شهرداری، کارشناسان استانداری و معتمدین شهر تجزیه و تحلیل شدند. آمار توصیفی و استنباطی جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده گردید.

روش پژوهش: جهت یافتن پاسخ سؤال تحقیق با مصاحبه‌ی حضوری، با کارشناسان استانداری همدان، کارشناسان شهرداری و معتمدین شهر موانع و مشکلات مربوط به تأخیر در پروژه‌های شهرداری بررسی گردید. با در نظر گرفتن مشکلات فوق و مطالعه‌ی مقالات مرتبط پرسشنامه‌ای با ۳۶ سؤال جهت تعیین مشکلات غیرمالی تحمیلی به شهرداری ناشی از عدم تأمین اعتبارات عمرانی طراحی گردید. پرسشنامه‌ی فوق جهت تعیین روایی سؤالات در اختیار تعدادی خبره (۴ نفر از شهرداری، ۳ نفر از استانداری و ۳ نفر از معتمدین) قرار گرفت و از روش روایی محتوایی (RCV) (لاوشی، ۱۹۷۵) سؤالات کم‌اهمیت آن خارج شد و در نهایت ۱۶ سؤال اصلی باقی ماند.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده نشان می‌دهند نارضایتی شهروندان از آبادانی، مشکلات اجتماعی و سیاسی شهری، مشکلات زیرساختی، کاهش برنامه‌ریزی مناسب، کاهش همکاری سازمان‌های خدمات رسانی، کاهش شور و نشاط شهری، عدم رضایت از عملکرد مدیران شهرداری و شورای شهر، کاهش در جذب گردشگر و کاهش اشتغال، هزینه‌های غیر مالی تحمیلی به شهرداری بوده است. تفاوت معنی‌داری بین نظرات معتمدین شهر با نظرات کارکنان استانداری و شهرداری وجود داشت. شهروندان هزینه‌های غیرمالی تحمیلی ناشی از عدم تخصیص به موقع و مناسب بودجه‌های عمرانی را بیشتر از کارشناسان استانداری در نظر گرفتند. نتایج این تحقیق کمکی به مدیران اقتصاد شهری برای شناخت بهتر مشکلات شهرداری‌های شهرهای کوچک خواهد بود.

واژگان کلیدی: هزینه غیر مالی، مدیریت شهری، شهرداری، اعتبارات عمرانی

مقدمه

می‌پردازد. اسناد و مدارک شهرداری بررسی و مصاحبه‌ی حضوری با افراد مرتبط با شهرداری تجزیه و تحلیل می‌شوند. آمار توصیفی و استنباطی جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده می‌گردد.

پیشینه‌ی تحقیق

توسعه‌های شهرنشینی نیاز به درآمد پایدار برای انجام رسالت شهرداری‌ها را حیاتی ساخته است. بدین منظور موضوع درآمد پایدار شهرداری‌ها و مشکلات آن مورد توجه محققین قرار گرفته است. به عنوان مثال، علی‌آبادی و معصوم (۱۳۸۰) تاکید کردند که منابع درآمدی پایدار سهم ناچیزی در تأمین مالی شهرداری‌ها دارند. آن‌ها اعتقاد دارند درآمد شهرداری‌ها نیاز است به سمت منابع پایدار، منظم و قابل وصول حرکت کند و منابع درآمدی ناپایدار جای خود را در ردیف‌های درآمدی شهرداری‌ها به منابع پایدار، مستمر و قابل وصول بدهند. در همین راستا، حسن‌زاده و خسروشاهی، (۱۳۸۸) نتیجه گرفتند که شهرداری‌ها برای اصلاح نظام تأمین مالی خود نیاز است با توجه به پایداری نسبتاً کامل عوارض نوسازی و کارآمدی آن، این عوارض را به‌عنوان اصلی‌ترین مالیات محلی برای تأمین هزینه‌های شهرداری در نظر بگیرند و به‌تدریج آن را با عوارض بر پروانه‌های ساختمانی و مازاد بر تراکم جایگزین کنند. هرچند زنگنه شهرکی و حسینی (۱۳۹۲) با بررسی منابع درآمدی شهرداری تهران به این نتیجه رسیدند که هنوز درآمد شهرداری به‌طور قابل‌توجهی به منابع ناپایدار همچون عوارض ساختمانی و تخلفات مربوطه وابسته است. در همین راستا، بخشی و صحرایی (۱۳۹۳) به آسیب‌شناسی نظام تأمین منابع مالی و درآمدی شهرداری‌ها پرداخته و دلیل اصلی در عدم تأمین منابع مالی را عدم تخصیص بودجه و اعتبارات عمرانی بیان نمودند. همچنین، بزی (۱۳۹۶) در پژوهشی در اقتصاد شهری اذعان می‌دارد درآمدهای پایدار باید از دو خصیصه‌ی مداوم‌پذیری و حفظ کیفی محیط شهری برخوردار باشند. حاجی‌لو و همکاران (۱۳۹۶) نیز نشان دادند که در شهر شبستر در استان آذربایجان شرقی نزدیک به ۴۳ درصد از درآمدهای شهرداری از نوع مطلوبیت پایین (مثلاً فروش اموال شهرداری) حاصل می‌شوند. هرچند موانعی همچون جذب سرمایه‌گذار در حوزه‌ی شهری نیز در کاهش درآمدزایی شهرداری‌ها موثر است (میرباقری هیر و سلاجورزی، ۱۳۹۵). پژوهش شعوری و نوعهدی (۱۳۹۷) شناسایی و طراحی

در دهه‌های اخیر مدیریت شهری در ایران با چالش‌های فراوانی روبه‌رو بوده که ناشی از عوامل گوناگون اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اجرایی، مالی و حقوقی متعددی است (قنبری و همکاران، ۱۳۹۰). یکی از مسائلی که بر ابعاد مشکلات حاضر افزوده، رشد سریع و غالباً بی‌رویه شهرها به‌واسطه‌ی رشد جمعیت شهری بوده است (وثوقی و همکاران، ۱۳۹۵). از دید اقتصاد شهری عواملی چون گسترش دامنه‌ی فعالیت‌های شهرداری‌ها و ارتقای سطح انتظارات مردم از آن‌ها و مشکلات ناشی از افزایش جمعیت شهری، نیاز به گسترش منابع مالی و درآمدی شهرداری‌ها را بیش‌تر می‌کند (زیاری و همکاران، ۱۳۹۳). در میان بخش‌های مختلف مدیریت شهری، تأمین منابع مالی و درآمدی شهرداری‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد (زنگنه شهرکی و حسینی، ۱۳۹۲). از یک‌سو کسب درآمد شهرداری‌ها تأثیر عمده‌ای در ارائه‌ی خدمات به شهروندان دارد و از سوی دیگر فقدان درآمد کافی نه‌تنها سبب عدم ایجاد خدمات ضروری در شهر می‌شود؛ بلکه اساساً اجرای طرح‌ها و برنامه‌های شهری را با مشکل مواجه می‌کند (وثوقی و همکاران، ۱۳۹۵). درآمد شهرداری‌ها شامل سهمیه‌ی شهرداری از پرداخت‌های وزارت کشور، عوارض توأم با مالیات وصولی در محل، عوارض بر ساختمان‌ها و اراضی، عوارض بر ارتباطات حمل‌ونقل، پروانه‌های کسب، تفریحات، درآمدهای حاصل از فروش و خدمات، تأسیسات شهرداری، جرائم و تخلفات، کمک‌های بلاعوض، هدایا، وام و استفاده از موجودی‌های دوره‌ی قبل است. از ردیف‌های ذکرشده بیش‌ترین سهم درآمد شهرداری‌ها را درآمد حاصل از عوارض ساختمان‌ها و اراضی دارند (عباسی زاده و همکاران، ۱۳۹۰). در شهرداری‌های کوچک درآمد حاصل از عوارض ساختمان‌ها و اراضی پایدار و قابل‌توجه نیست. عدم برخورداری از منابع مستمر درآمدی، برنامه‌ریزی مالی و بودجه‌ای شهرداری‌ها را مختل می‌کند (قادری، ۱۳۸۵).

مقالات خوبی در مورد مشکلات مالی شهرداری‌ها و تأمین منابع پایدار مالی نوشته‌شده است (حسن‌زاده و خسروشاهی، ۱۳۸۸؛ علی‌آبادی و معصوم، ۱۳۸۰؛ عباسی زاده و همکاران، ۱۳۹۰؛ بخشی و صحرایی، ۱۳۹۳). ولی کمتر به موضوع شهرداری‌های کوچک توجه شده است. این تحقیق به بررسی و تحلیل تجربی هزینه‌های غیرمالی تحمیلی به یک شهرداری شهر کوچک (آجین) در سال ۱۳۹۶ ناشی از عدم تخصیص اعتبارات عمرانی

افزایش هزینه‌ها، فسخ قرارداد با پیمانکاران و نزاع‌های قراردادی شود (Haseeb et al., 2011).

کارهای خوبی در زمینه اقتصاد و مدیریت شهری به خصوص در شهرهای بزرگ انجام شده و پیشینه تحقیق آن عمیق است. اما به شهرهای کوچک به خصوص در زمینه‌ی هزینه‌های تحمیلی به شهرداری‌ها ناشی از عدم تأمین مالی پروژه‌های عمرانی از سوی دولت توجه کمی شده است. این مقاله در این راستا است.

در ادامه‌ی مقاله، ابتدا مبانی نظری تحقیق ارائه می‌شود. سپس روش تحقیق و سؤال پژوهش ذکر می‌شوند. به دنبال آن تجزیه و تحلیل داده‌ها و هزینه‌های غیر مالی تحمیلی به شهرداری آجین ارائه شده و سؤال پژوهش پاسخ داده می‌شود.

مبانی نظری

یکی از واقعیت‌های موجود در عرصه‌ی سازندگی کشور این است که بسیاری از پروژه‌های عمرانی در زمان پیش‌بینی شده‌ی اولیه به اتمام نمی‌رسند. مطالعات نشان می‌دهند که علل طولانی شدن زمان اجرای این‌گونه پروژه‌ها به‌صورت صحیح و اصولی مورد بررسی قرار نگرفته است (Hosseinian, 2016). این موضوع به‌اندازه‌ی رایج و طبیعی شده که مجریان پروژه‌ها و مشاورین مربوطه برای تعیین مدت اولیه پیمان‌سازی به بررسی اصولی و مبتنی بر واقعیت احساس نمی‌کنند (Hosseinian and Carmichael, 2012). متأسفانه آمار قابل‌اعتمادی نیز از طولانی شدن پیمان‌های گذشته و زمان اجرای آن‌ها در دست نیست؛ لذا سازمان برنامه و بودجه نتوانسته فرمول مشخصی برای تعیین مدت اولیه‌ی پیمان تعیین نماید. ضمناً شهرداری‌ها در شهرهای کوچک، با جمعیت کم‌تر از بیست هزار نفر، معمولاً مشکلاتی بیش‌تر از شهرهای بزرگ از قبیل تأمین بودجه‌های جاری و عمرانی را تجربه می‌کنند (باقری و فنی، ۱۳۹۴). در بخش بودجه عمرانی عدم تخصیص اعتبارات، مدیریت پروژه‌های عمرانی را دچار مشکلات مدیریتی کرده و هزینه‌های مالی و غیرمالی گوناگونی را به شهرداری تحمیل می‌کند. در این تحقیق برای اولین بار به بررسی هزینه‌های غیرمالی تحمیلی به شهرداری در یک شهر کوچک (آجین) به دلیل عدم تأمین بودجه‌ی پروژه‌های عمرانی شهری پرداخته می‌شود. عدم تأمین بودجه به‌عنوان متغیر غیر وابسته و هزینه‌های غیرمالی تحمیلی به‌عنوان متغیر وابسته در

درآمدهای پایدار، به‌عنوان پشتوانه‌ای جهت تحقق برنامه‌های توسعه‌ی شهری، را امری ضروری قلمداد می‌کند. قابل‌ذکر است که نقش کارشناسان مالی و مدیران شهرداری در درآمدزایی شهرداری‌ها نیز قابل‌توجه هستند (محمد پور زندی و همکاران، ۱۳۹۲؛ محمد پور زندی و طباطبایی مزد آبادی، ۱۳۹۲).

پژوهشگرانی هم به راه‌های دیگر جهت افزایش درآمدهای پایدار شهری نگاه کرده‌اند. این راه‌ها ممکن است شامل افزایش عوارض خودروهای آلاینده (رحیمی و همکاران، ۱۳۹۴)، بازآفرینی پیاده راه‌های گردشگری (امینیان، ۱۳۹۴)، توسعه‌ی فضاهای عمومی (یار زاده و شمس الهی، ۱۳۹۷) و افزایش تجهیزات، تسهیلات ترابری و بهبود کارکردهای خدماتی و آموزشی (باقری و فنی، ۱۳۹۴) باشند. صرفه جویی در هزینه‌ها نیز مورد توجه محققان قرار گرفته است. نثاری و همکاران، (۱۳۹۴) اعتقاد دارند توجه به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی کمکی به کاهش مشکلات مالی شهرداری‌ها است. همچنین توجه به شهر هوشمند نیز راهکاری برای مدیریت مالی شهرداری‌ها در نظر گرفته می‌شود (Banerjee, 2017). هرچند بنار و همکاران (۱۳۹۲) اعتقاد دارند تأمین مالی خارجی (مثل بانک‌ها یا بازار سرمایه) برای پروژه‌های شهری می‌تواند در حل مشکلات مالی آنها موثر باشد.

تاخیر در پروژه‌های شهری و افزایش هزینه‌ها دو محصول اصلی مشکلات مالی شهرداری‌ها هستند که در تحقیقات مختلفی بحث شده اند (تقی زاده و لاله، ۱۳۸۷؛ دانش فرد و رجبی، ۱۳۸۹؛ Aibinu and Jagbor, 2002؛ Frimpong et al., 2003). تاخیر در پروژه‌ها می‌تواند باعث تحمیل هزینه‌های غیر مستقیم به شهرداری شود که کمتر مورد توجه محققین بوده است (Hosseinian, 2016). البته در کنار عدم تأمین مالی، تغییر درخواست‌های کارفرما (Assaf and Al-Hejzi, 2006)، زمان‌بندی نامناسب پروژه‌ها (کاوایی و مصطفی پور، ۱۳۹۴)، مدیریت ضعیف پروژه (Larsen et al., 2017)، تجربه‌ی ناکافی پیمانکاران (Sambasivan and Soon, 2007)، پایین بودن سطح مهارت کارگران و عدم آموزش افراد (Weil, 2005)، کمبود مصالح (Doloi et al., 2012) و نارسایی در قراردادهای عمرانی (Hosseinian and Carmichael, 2014) عوامل مهم دیگر در ایجاد مشکلات عمرانی شهری و تاخیر در پروژه‌های شهرداری‌ها هستند. تاخیر می‌تواند موجب

جهت یافتن پاسخ سؤال تحقیق با مصاحبه‌ی حضوری، با کارشناسان استانداری همدان، کارشناسان شهرداری و معتمدین شهر موانع و مشکلات مربوط به تأخیر در پروژه‌های شهرداری بررسی گردید. با در نظر گرفتن مشکلات فوق و مطالعه‌ی مقالات مرتبط پرسش‌نامه‌ی با ۳۶ سؤال جهت تعیین مشکلات غیرمالی تحمیلی به شهرداری ناشی از عدم تأمین اعتبارات عمرانی طراحی گردید. پرسش‌نامه‌ی فوق جهت تعیین روایی سؤالات در اختیار تعدادی خیره (۴ نفر از شهرداری، ۳ نفر از استانداری و ۳ نفر از معتمدین) قرار گرفت و از روش روایی محتوایی (RCV) (لاوشی، ۱۹۷۵) سؤالات کم‌اهمیت آن خارج شد و در نهایت ۱۶ سؤال اصلی باقی ماند. فرمول زیر بدین منظور استفاده شد،

$$RCV = \frac{n_e - \frac{n}{2}}{\frac{n}{2}} \quad (1)$$

که n_e تعداد خیره‌هایی است که سؤال مورد نظر را ضروری تشخیص دادند و n تعداد کل اعضای گروه خیره است. حداقل مقدار RCV برای ۱۰ خیره ۶۲ درصد است (لاوشی، ۱۹۷۵). جدول ۱ سؤالات مورد پرسش (مشکلات غیرمالی تحمیلی) را به همراه RCV آن‌ها نشان می‌دهد. همان‌طور که از جدول ۱ دیده می‌شود، ۱۶ سؤال اول دارای RCV بالای ۶۲ درصد بوده و بنابراین مبنای طراحی پرسشنامه‌ی تحقیق قرار گرفتند.

پاسخ سؤالات پرسش‌نامه‌ها بر اساس طیف لیکریت وزن دهی گردید. پرسش‌نامه‌ها به‌صورت مصاحبه‌ی حضوری در اختیار افراد مرتبط (جامعه‌ی آماری) قرار گرفت و در نهایت ۵۰ مصاحبه در طول ۴ ماه انجام شد. تمرکز سؤالات مربوط به پروژه‌های عمرانی سال ۱۳۹۶ بود.

نظر گرفته می‌شوند. نتایج این تحقیق برای شهرداران مناطق مشابه و مسئولین وزارت کشور مفید خواهد بود. شهر آجین در مرکز بخش پیر سلمان در منطقه‌ای کوهستانی در غرب شهرستان اسدآباد و در مجاورت استان کرمانشاه واقع شده و فاصله‌ی آن با شهرستان اسدآباد ۲۰ کیلومتر و همدان ۶۳ کیلومتر است. بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت این شهر ۲۸۷۴ نفر و مساحت آن ۶۰ هکتار است؛ که ۳۲ درصد آن دارای کاربری مسکونی بوده، ۱۰ درصد آموزشی و مابقی خدمات، شبکه‌ی معابر، باغات و مزارع هستند. شهرداری آجین در سال ۱۳۹۱ تأسیس شده و در حال حاضر با درجه ۲ (شهرداری کوچک) در حال فعالیت است.

به‌منظور اطلاع از وضعیت پروژه‌های عمرانی شهرداری آجین، اسناد و مدارک موجود در شهرداری مورد بررسی قرار گرفتند. اسناد نشان می‌دهند که پروژه‌های شهری در زمان انجام تحقیق شامل زیرسازی و شن‌ریزی معابر، پیاده‌روسازی، جدول‌گذاری، آسفالت معابر، ساختمان آتش‌نشانی و پل شهری بودند. این پروژه‌ها با کمبود بودجه مواجه بوده که منجر به تأخیر و افزایش هزینه‌های بالاسری پروژه‌ها شده بود. به‌طور مثال ساختمان آتش‌نشانی با برآورد ۴۰۰۰ میلیون ریال با یک سال تأخیر و ۱۷/۵ درصد افزایش هزینه‌های بالاسری (بدون در نظر گرفتن اثر تورم) در حال انجام بود. در کنار تحمیل هزینه بالاسری و افزایش زمان پروژه‌ها، هزینه‌های غیرمالی نیز به شهرداری تحمیل می‌شوند. بر این اساس سؤال این تحقیق به این شرح است:

کمبود بودجه در شهرداری آجین موجب تحمیل چه هزینه‌های غیرمالی ناشی از تأخیر در پروژه‌های عمرانی می‌شود؟

روش تحقیق

جدول ۱: سؤالات و مقادیر RCV مشکلات ناشی از عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب عمرانی از سوی دولت

سؤال	مشکل	ضروری CVR	وضعیت
۱	نارضایتی شهروندان از آبادانی، زیبایی و توسعه شهر	۱۰	۱۰۰ پذیرش
۲	اثرات نامناسب زیست‌محیطی	۱۰	۱۰۰ پذیرش
۳	افزایش مشکلات اجتماعی و سیاسی در شهر (مهاجرت شهروندان به شهرهای بزرگ‌تر)	۱۰	۱۰۰ پذیرش
۴	بالا رفتن مشکلات زیرساختی در شهری	۱۰	۱۰۰ پذیرش
۵	عدم نیاز به برنامه‌ریزی مناسب در پروژه‌های عمرانی	۹	۸۰ پذیرش
۶	عدم همکاری سازمان‌های خدمات رسان نظیر آب، برق، گاز و مخابرات با شهرداری	۹	۸۰ پذیرش
۷	کاهش شورونشاط، استقبال مردم و مشارکت عمومی در اجرای پروژه‌های بعدی	۱۰	۱۰۰ پذیرش
۸	عدم رضایت از عملکرد مدیران شهرداری	۱۰	۱۰۰ پذیرش
۹	عدم رضایت از عملکرد شورای شهر	۱۰	۱۰۰ پذیرش
۱۰	کاهش در جذب گردشگر	۱۰	۱۰۰ پذیرش

سؤال	مشکل	ضروری	CVR	وضعیت
۱۱	تحمیل هزینه‌هایی به شهروندان	۱۰	۱۰۰	پذیرش
۱۲	کاهش اشتغال در پروژه‌های عمرانی شهری	۱۰	۱۰۰	پذیرش
۱۳	عدم همکاری همسایگان در مجاورت محل انجام پروژه	۱۰	۱۰۰	پذیرش
۱۴	تأخیر در تهیه نقشه‌های طرح تفصیلی و جامع شهر	۱۰	۱۰۰	پذیرش
۱۵	افزایش مشکلات ایمنی شهری	۱۰	۱۰۰	پذیرش
۱۶	عدم رفع به‌موقع معارضین (ملکی، تأسیسات و ترافیکی)	۱۰	۱۰۰	پذیرش
۱۷	از بین رفتن توجیه فنی، اقتصادی طرح‌های عمرانی به دلیل تأخیر در اجرای آن‌ها	۷	۴۰	رد
۱۸	نبود سهم مشخص شهرداری‌ها از بودجه کل کشور در بین مدیران شهرداری	۲	-۶۰	رد
۱۹	عدم تمایل به برنامه‌ریزی برای شروع پروژه‌ی جدید	۵	۰	رد
۲۰	عدم رشد پیمانکاران محلی	۵	۰	رد
۲۱	تأخیر در ارائه به‌موقع اطلاعات موردنیاز پیمانکاران از سوی شهرداری	۶	۶۰	رد
۲۲	عدم تمایل به استفاده از پیمانکاران مناسب که دارای کیفیت کار خوب اما قیمت بالاتر هستند	۵	۰	رد
۲۳	عدم اهمیت به برنامه زمان‌بندی، پیگیری و به روز کردن آن	۷	۴۰	رد
۲۴	عدم انگیزه مدیر پروژه در رفع به‌موقع مشکلات فنی و اجرایی پروژه	۸	۶۰	رد
۲۵	تأخیر در ارائه دستور کارها و عدم رسیدگی به‌صورت جلسه‌های کارگاهی	۲	-۶۰	رد
۲۶	استفاده شهرداری از دستگاه نظارت (سر ناظر و ناظر) با کیفیت پایین جهت صرفه‌جویی در هزینه‌ها	۶	۲۰	رد
۲۷	عدم توجه به کیفیت در ابلاغ دستور کارها و توجه بیشتر به بار مالی آن‌ها	۷	۴۰	رد
۲۸	استفاده از نیروی انسانی (کارشناسی، کارگری) کم کیفیت توسط پیمانکار جهت کاهش هزینه‌ها	۵	۰	رد
۲۹	عدم دقت در برآورد مبلغ پیمان	۶	۲۰	رد
۳۰	عدم انجام مطالعات ژئوتکنیک و دقت در نقشه‌برداری	۳	-۴۰	رد
۳۱	افزایش فرآیند تصمیم‌گیری	۲	-۶۰	رد
۳۲	دقت پایین در طراحی‌های فنی و تهیه ترسیمات اجرایی	۲	-۶۰	رد
۳۳	عدم تمایل مهندسان مشاور به ارائه طرح‌های با کیفیت به دلیل کاهش هزینه‌ها	۶	۲۰	رد
۳۴	استفاده از نقشه‌های قدیمی موجود در شهرداری و عدم به‌روزرسانی آن‌ها	۶	۲۰	رد
۳۵	عدم تمایل به تجهیز به‌موقع کارگاه توسط پیمانکار	۵	۰	رد
۳۶	عدم ایجاد انگیزه و تشویق مالی برای کارکنان و پیمانکاران که به‌موقع یا زودتر پروژه را به اتمام می‌رسانند.	۸	۶۰	رد

۱- آمار توصیفی

ویژگی‌های جمعیت شناختی پاسخ‌دهندگان

از ۵۰ نفر مشارکت‌کنندگان در تحقیق، ۱۶ نفر کارکنان شهرداری، ۱۹ نفر کارشناسان استانداری و ۱۵ نفر معتمدین شهر بودند. از کارکنان شهرداری و استانداری ۷ نفر مدیر پروژه، ۵ نفر مدیر اجرایی، ۱۸ نفر کارشناس و ۵ نفر فعالیتی غیر داشتند. از بین کارکنان شهرداری و استانداری، ۵۷/۱ درصد بین ۵ الی ۱۰ سال و ۲۵/۷ درصد بالای ۱۰ سال سابقه‌ی شغلی داشتند. میانگین سنی شهروندان شرکت‌کننده در این پژوهش ۳۸/۴ سال، بالاترین مدرک تحصیلی آن‌ها (۴۰ درصد) لیسانس و ۸۰ درصد شهروندان مرد بودند.

تنظیم و طبقه‌بندی داده‌ها

جدول ۲ آمار توصیفی مربوط به میزان مشکلات ناشی از عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع به پروژه‌های شهرداری آجین را نشان می‌دهد. بیش‌ترین میانگین با ۳/۵۸ مربوط به «عدم رضایت از عملکرد

جامعه‌ی آماری در این تحقیق شامل سه گروه کارکنان شهرداری، کارشناسان استانداری و معتمدین شهر بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش آمار توصیفی و آمار تحلیلی یا استنباطی انجام گرفت. در کنار پاسخ به سؤال تحقیق فرضیه‌ای به شرح زیر نیز بررسی شد:

H₀: نظرات سه گروه شرکت‌کننده در خصوص هزینه‌های غیر مالی تحمیلی به شهرداری آجین ناشی از عدم تخصیص کافی و به موقع بودجه و اعتبار پروژه‌های شهرداری آجین دارای تفاوت معنی‌داری نیست.

H₁: نظرات سه گروه شرکت‌کننده در خصوص هزینه‌های غیر مالی تحمیلی به شهرداری آجین ناشی از عدم تخصیص کافی و به موقع بودجه و اعتبار پروژه‌های شهرداری آجین دارای تفاوت معنی‌دار است.

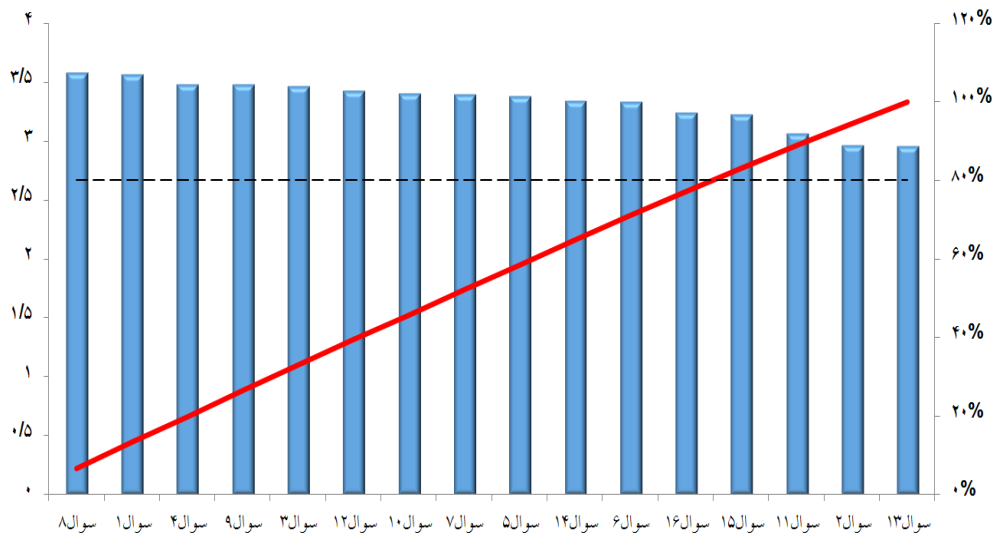
۲- آمار تحلیلی یا استنباطی

جهت پاسخ به پرسش پژوهش از آزمون پارامتریک t تک‌نمونه‌ای استفاده شد. این آزمون هنگامی معتبر است که متغیرها (جواب پرسشنامه‌ها) دارای مقیاس کمی بوده و از توزیع نرمال تبعیت کنند. در این آزمون معمولاً میانگین نمونه‌ی مورد مطالعه با یک مقدار از پیش تعیین‌شده (در این تحقیق حد استاندارد = ۳ «گزینه متوسط») مقایسه می‌شود.

همان‌طور که از جدول ۳ پیداست، عوامل «اثرات نامناسب زیست‌محیطی»، «تحمیل هزینه‌هایی به شهروندان»، «عدم همکاری همسایگان در مجاورت محل انجام پروژه»، «تأخیر در تهیه نقشه‌های طرح تفصیلی و جامع شهر»، «افزایش مشکلات ایمنی شهری» و «عدم رفع به‌موقع معارضین (ملکی، تأسیسات و ترافیکی)» دارای سطوح معنی‌داری بیش‌تر از ۰/۰۵ بوده و بنابراین تفاوت معنی‌داری بین میانگین آن‌ها با مقدار ارزشی یا عدد ۳ (گزینه متوسط) وجود ندارد و این عوامل نمی‌توانند مشکلات مربوط به عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع پروژه‌های شهرداری در شهر آجین به حساب آیند.

مدیران شهرداری است و کم‌ترین میانگین با ۲/۹۵ مربوط به «عدم همکاری همسایگان در مجاورت محل انجام پروژه» است. بیش‌ترین و کم‌ترین میزان پراکندگی هم به ترتیب با ۲/۲۸۲ و ۱/۲۷۹ مربوط به «نارضایتی شهروندان از آبادانی، زیبایی و توسعه‌ی شهر» و «عدم همکاری سازمان‌های خدمات رسانی نظیر آب، برق، گاز و مخابرات با شهرداری» است. از سوی دیگر چون مقادیر چولگی برای تمامی سؤالات در بازه ۳ و ۳- است و نیز مقادیر کشیدگی برای آن‌ها در بازه ۵ و ۵- است (مؤمنی، ۱۳۹۶)؛ بنابراین سؤالات پرسش‌نامه از توزیع نرمال تبعیت می‌کنند. لذا برای تحلیل‌های استنباطی استفاده از آزمون‌های پارامتریک مانند t تک‌نمونه‌ای مجاز است.

با توجه به شکل ۱ می‌توان نتیجه گرفت که ۲۰ درصد از عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع به پروژه‌های شهرداری آجین مربوط به سؤالات (۱۵، ۱۱، ۲ و ۱۳) است. به عبارتی «افزایش مشکلات ایمنی شهری»، «تحمیل هزینه‌هایی به شهروندان»، «اثرات نامناسب زیست‌محیطی» و «عدم همکاری همسایگان در مجاورت محل انجام پروژه» تنها ۲۰ درصد از مشکلات مربوط به عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع به پروژه‌های شهرداری آجین بوده و ۸۰ درصد مشکلات مربوط به بقیه عوامل است.

شکل ۱: نسبت ۲۰ به ۸۰ مشکلات ناشی از عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب

جدول ۲: اطلاعات آماری مربوط به میزان مشکلات ناشی از عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب

سؤال	مشکل	میانگین درصد واریانس	چولگی	کشیدهگی
۱	ناراضیاتی شهروندان از آبادانی، زیبایی و توسعه شهر	۳/۵۶	۷۱/۲	۲/۲۸۲
۲	اثرات نامناسب زیست‌محیطی	۲/۹۶	۵۹/۲	۲/۱۶۲
۳	افزایش مشکلات اجتماعی و سیاسی در شهر	۳/۴۶	۶۹/۲	۱/۸۰۴
۴	بالا رفتن مشکلات زیرساختی در شهری	۳/۴۸	۶۹/۶	۱/۴۷۹
۵	عدم نیاز به برنامه‌ریزی مناسب در پروژه‌های عمرانی	۳/۳۸	۶۷/۶	۱/۷۱
۶	عدم همکاری سازمان‌های خدمات رسان نظیر آب، برق، گاز و مخابرات با شهرداری	۳/۳۳	۶۶/۶	۱/۲۷۹
۷	کاهش شورونشاط، استقبال مردم و مشارکت عمومی در اجرای پروژه‌های بعدی	۳/۳۹	۶۷/۸	۱/۴۶۲
۸	عدم رضایت از عملکرد مدیران شهرداری	۳/۵۸	۷۱/۶	۱/۵۱۴
۹	عدم رضایت از عملکرد شورای شهر	۳/۴۸	۶۹/۶	۱/۹۲۸
۱۰	کاهش در جذب گردشگر	۳/۴	۶۸	۱/۹۱۸
۱۱	تحمیل هزینه‌هایی به شهروندان	۳/۰۶	۶۱/۲	۱/۷۷۲
۱۲	کاهش اشتغال در پروژه‌های عمرانی شهری	۳/۴۲	۶۸/۴	۱/۴۳۲
۱۳	عدم همکاری همسایگان در مجاورت محل انجام پروژه	۲/۹۵	۵۹	۱/۶۷۲
۱۴	تأخیر در تهیه نقشه‌های طرح تفصیلی و جامع شهر	۳/۳۴	۶۶/۸	۱/۶۹۸
۱۵	افزایش مشکلات ایمنی شهری	۳/۲۲	۶۴/۴	۱/۵۲۲
۱۶	عدم رفع به‌موقع معارضین (ملکی، تأسیسات و ترافیکی)	۳/۲۴	۶۴/۸	۱/۳۷

جدول ۳: بررسی سؤال پژوهش

سؤال	مشکل	ارزش میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	سطح تفاوت
۱	ناراضیاتی شهروندان از آبادانی، زیبایی و توسعه شهر	۳/۵۶	۱/۵۱۱	۲/۶۳۹	۴۹
۲	اثرات نامناسب زیست‌محیطی	۲/۹۶	۱/۴۷	۲/۱۹۲	۴۹
۳	افزایش مشکلات اجتماعی و سیاسی در شهر	۳/۴۶	۱/۳۴۳	۲/۴۲۱	۴۹
۴	بالا رفتن مشکلات زیرساختی در شهری	۳/۴۸	۱/۲۱۶	۲/۷۹۱	۴۹
۵	عدم نیاز به برنامه‌ریزی مناسب در پروژه‌های عمرانی	۳/۳۸	۱/۳۰۸	۲/۰۵۵	۴۹
۶	عدم همکاری سازمان‌های خدمات رسان نظیر آب، برق... با شهرداری	۳/۳۳	۱/۱۳۱	۲/۰۸۸	۴۹
۷	کاهش شورونشاط، استقبال مردم و مشارکت عمومی در اجرای ..	۳/۳۹	۱/۲۰۹	۲/۲۶۹	۴۹
۸	عدم رضایت از عملکرد مدیران شهرداری	۳/۵۸	۱/۲۳	۲/۳۳۳	۴۹
۹	عدم رضایت از عملکرد شورای شهر	۳/۴۸	۱/۳۸۹	۲/۴۴۴	۴۹
۱۰	کاهش در جذب گردشگر	۳/۴	۱/۳۸۵	۲/۰۴۲	۴۹
۱۱	تحمیل هزینه‌هایی به شهروندان	۳/۰۶	۱/۳۳۱	۲/۰۳۱۹	۴۹
۱۲	کاهش اشتغال در پروژه‌های عمرانی شهری	۳/۴۲	۱/۱۹۷	۲/۴۸۲	۴۹
۱۳	عدم همکاری همسایگان در مجاورت محل انجام پروژه	۲/۹۵	۱/۲۹۳	۲/۲۲۳	۴۹
۱۴	تأخیر در تهیه نقشه‌های طرح تفصیلی و جامع شهر	۳/۳۴	۱/۳۰۳	۱/۸۴۵	۴۹
۱۵	افزایش مشکلات ایمنی شهری	۳/۲۲	۱/۲۳۴	۱/۲۶۱	۴۹
۱۶	عدم رفع به‌موقع معارضین (ملکی، تأسیسات و ترافیکی)	۳/۲۴	۱/۱۷	۱/۴۵	۴۹

در صورتی که سطوح معنی‌داری عوامل «ناراضیاتی شهروندان از آبادانی، زیبایی و توسعه شهر»، «افزایش مشکلات اجتماعی و سیاسی در شهر (مهاجرت شهروندان به شهرهای بزرگ‌تر)»، «بالا رفتن مشکلات زیرساختی در شهر»، «عدم نیاز به برنامه‌ریزی مناسب در پروژه‌های عمرانی»، «عدم همکاری سازمان‌های خدمات رسان نظیر آب، برق، گاز و مخابرات با شهرداری» و «کاهش شور و نشاط، استقبال مردم و مشارکت عمومی

در صورتی که سطوح معنی‌داری عوامل «ناراضیاتی شهروندان از آبادانی، زیبایی و توسعه شهر»، «افزایش مشکلات اجتماعی و سیاسی در شهر (مهاجرت شهروندان به شهرهای بزرگ‌تر)»، «بالا رفتن مشکلات زیرساختی در شهر»، «عدم نیاز به برنامه‌ریزی مناسب در پروژه‌های عمرانی»، «عدم همکاری سازمان‌های خدمات رسان نظیر آب، برق، گاز و مخابرات با شهرداری» و «کاهش شور و نشاط، استقبال مردم و مشارکت عمومی

رتبه را به دست می‌آورد. این موضوع در آزمون پارامتریک t تکنمونه‌ای نیز بیشتر اثبات شد. در صورتی که کم‌ترین مشکل به مورد «عدم همکاری همسایگان در مجاورت محل انجام پروژه» با سهم ۵/۰۲ درصد تعلق می‌گیرد. از طرفی سطح معناداری به دست آمده از آماره کای اسکور^۲ از آزمون فریدمن، گویای این مطلب است که درصد خطای تأیید اثر معناداری آزمون فوق با سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار است و لذا اولویت‌بندی مشکلات ناشی از عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به موقع به پروژه‌های شهرداری آجین در سال ۱۳۹۶ مورد تأیید قرار می‌گیرد.

شهرداری شهر آجین به وجود آمده‌اند. همچنین با توجه به مقدار آماره‌ی t سؤال ۸ با مقدار ۳/۳۳۳، بیش‌ترین مشکل به وجود آمده برای شهرداری مربوط به ایجاد نارضایتی شهروندان از عملکرد مدیران شهری است.

اولویت‌بندی مشکلات ناشی از عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب

جدول ۴ با استفاده از آزمون فریدمن^۱ به اولویت‌بندی مشکلات ناشی از عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به موقع به پروژه‌های شهرداری آجین می‌پردازد. جدول ۴ نشان می‌دهد که مشکل «عدم رضایت از عملکرد مدیران شهرداری» با سهم حدود ۷/۱۹ درصد بیش‌ترین میانگین

جدول ۴: اولویت‌بندی مشکلات ناشی از عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب

سطح معناداری	درجه آزادی	آماره کای اسکور	اولویت‌بندی	درصد سهم	میانگین رتبه	مشکل	سؤال
۰/۰۳۸	۱۵	۲۵/۹۸۱	۱	۷/۱۹	۹/۷۸	عدم رضایت از عملکرد مدیران شهرداری	۱
			۲	۷/۱	۹/۶۶	نارضایتی شهروندان از آبادانی، زیبایی و توسعه‌ی شهر	۲
			۳	۶/۸۷	۹/۳۴	بالا رفتن مشکلات زیرساختی در شهری	۳
			۴	۶/۸۳	۹/۲۹	عدم رضایت از عملکرد شورای شهر	۴
			۵	۶/۵۷	۸/۹۴	افزایش مشکلات اجتماعی و سیاسی در شهر	۵
			۶	۶/۴۹	۸/۸۳	کاهش در جذب گردشگر	۶
			۷	۶/۴۶	۸/۷۹	تأخیر در تهیه نقشه‌های طرح تفصیلی و جامع شهر	۷
			۸	۶/۳۳	۸/۶۱	کاهش اشتغال در پروژه‌های عمرانی شهری	۸
			۹	۶/۲۱	۸/۴۵	عدم نیاز به برنامه‌ریزی مناسب در پروژه‌های عمرانی	۹
			۱۰	۶/۰۶	۸/۲۴	عدم همکاری با سازمان‌های خدمات رسان نظیر آب، برق، گاز و مخابرات	۱۰
			۱۰	۶/۰۶	۸/۲۴	کاهش شورونشاط، استقبال مردم و مشارکت عمومی در اجرای پروژه‌های بعدی	۱۰
			۱۱	۵/۹۷	۸/۱۲	افزایش مشکلات ایمنی شهری	۱۱
			۱۲	۵/۸۶	۷/۹۷	عدم رفع به موقع معارضین (ملکی، تأسیسات و ترافیکی)	۱۲
			۱۳	۵/۵۲	۷/۵۱	تحمیل هزینه‌هایی به شهروندان	۱۳
			۱۴	۵/۴۴	۷/۴	اثرات نامناسب زیست‌محیطی	۱۴
۱۵	۵/۰۲	۶/۸۳	عدم همکاری همسایگان در مجاورت محل انجام پروژه	۱۵			

جدول ۵: بررسی فرضیه‌ی پژوهش

آزمون آنووا		آزمون لون		مقدار		متغیر	
سطح معناداری	میانگین آماره F	درجه آزادی	مجموع مربعات آزادی	سطح معناداری	درجه آزادی	درجه آزادی اول	درجه آزادی دوم
۰/۰۰۵	۶/۰۴۲	۳/۲۸	۲	۶/۵۶	۰/۱۶	۴۷	۲

عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب ۱/۹۰۶

جدول ۶: گروه‌بندی حوزه‌های فعالیت از لحاظ عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب پروژه‌های شهرداری آجین

متغیر	حوزه فعالیت	تعداد	اول	دوم
عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب	کارکنان استانداری	۱۹	۳/۰۵	-
	کارکنان شهرداری	۱۶	۳/۱۳	-
	معمدین شهر	۱۵	-	۳/۸۸

مقایسه‌ی نظرات بر اساس حوزه‌ی فعالیت

جهت بررسی فرضیه‌ی پژوهش از آزمون پارامتریک تحلیل واریانس یک‌طرفه بین آزمودنی^۳ استفاده شد. علت استفاده از آزمون فوق آن است که متغیر عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع پروژه‌های شهرداری آجین، به‌عنوان متغیر وابسته، مقیاسی کمی با توزیع نرمال و متغیر مستقل (حوزه‌ی فعالیت)، مقیاس ترتیبی و چندوجهی دارد. جدول ۵ گویای این مطلب است که سطح معناداری از آزمون آنووا کوچک‌تر از ۰/۰۵ هست؛ بنابراین با سطح اطمینان ۹۵ درصد نظرات سه گروه شرکت‌کننده در خصوص عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع پروژه‌های شهرداری آجین دارای تفاوت معنی‌داری است. پس فرضیه‌ی پژوهش تأیید و فرضیه‌ی صفر رد می‌گردد. برای بررسی برابری واریانس‌ها از آزمون لون^۴ استفاده شد. جدول ۵ نشان می‌دهد که سطح معنی‌داری آزمون لون، بزرگ‌تر از ۰/۰۵ بوده؛ بنابراین برای مقایسه دوبه‌دویی حوزه‌ی فعالیت در خصوص عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع پروژه‌های شهرداری آجین می‌توان از آزمون توکی^۵ به‌عنوان آزمون تعقیبی خنثی به حجم نمونه در حوزه‌های فعالیت استفاده کرد. جدول ۶ با استفاده از آزمون تعقیبی توکی، حوزه‌های فعالیت را از لحاظ عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع پروژه‌های شهرداری آجین گروه‌بندی می‌نماید. جدول ۶ نشان می‌دهد که شهروندان میانگین بیش‌تری در خصوص مشکلات عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع پروژه‌های شهرداری آجین در نظر گرفته‌اند و کم‌ترین میانگین مربوط به کارکنان استانداری بوده است. بنابراین شهروندان هزینه‌های غیرمالی تحمیلی ناشی از عدم تخصیص به‌موقع و مناسب بودجه عمرانی را بیشتر از کارشناسان شهرداری در نظر می‌گیرند. از نظر کارشناسان استانداری این هزینه‌های تحمیل کمتر از نظر دو گروه دیگر است. چنین نتیجه‌ای مورد انتظار است. هرچند توجه بیشتر استانداری به‌عنوان نماینده دولت به تخصیص بودجه‌های عمرانی شهرهای کوچک، در کاهش مشکلات ذکرشده کمکی مهم است.

نتیجه‌گیری

در این مقاله مشکلات ناشی از عدم تأمین بودجه مورد نیاز شهرداری آجین در سال ۱۳۹۶ تحلیل و بررسی شد. در این تحقیق ۵۰ مصاحبه انجام شد تا مشکلات تأخیر در تکمیل پروژه‌ها در شهرداری آجین در

قالب ۱۶ سؤال بررسی شوند. این مشکلات از بین ۳۶ سؤال بر اساس تعیین روایی محتوایی سؤالات و حذف سؤالات کم‌اهمیت انجام شد. مشارکت‌کننده افراد مرتبط با شهرداری آجین (جامعه‌ی آماری موجود شامل کارکنان استانداری، شهرداری و معتمدین شهر) بودند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های t تک‌نمونه‌ای، فریدمن و تحلیل واریانس یک‌طرفه بین آزمودنی استفاده شد.

نتایج نشان می‌دهند که در بین ۱۶ مشکل «اثرات نامناسب زیست‌محیطی»، «تحمیل هزینه‌هایی به شهروندان»، «عدم همکاری همسایگان در مجاورت محل انجام پروژه»، «تأخیر در تهیه نقشه‌های طرح تفصیلی و جامع شهر»، «افزایش مشکلات ایمنی شهری» و «عدم رفع به‌موقع معارضین (ملکی، تأسیسات و ترافیکی)» دارای سطوح معنی‌داری بیش‌تر از ۰/۰۵ بوده و این عوامل نمی‌توانند مشکلات مربوط به عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع پروژه‌های شهرداری در سال ۱۳۹۶ در شهر آجین به‌حساب آیند. اما مشکلات «نارضایتی شهروندان از آبادانی، زیبایی و توسعه‌ی شهر»، «افزایش مشکلات اجتماعی و سیاسی در شهر (مهاجرت شهروندان به شهرهای بزرگ‌تر)»، «بالا رفتن مشکلات زیرساختی در شهری»، «عدم نیاز به برنامه‌ریزی مناسب در پروژه‌های عمرانی»، «عدم همکاری سازمان‌های خدمات رسان نظیر آب، برق، گاز و مخابرات با شهرداری» و «کاهش شورونشاط، استقبال مردم و مشارکت عمومی در اجرای پروژه‌های بعدی»، «عدم رضایت از عملکرد مدیران شهرداری»، «عدم رضایت از عملکرد شورای شهر»، «کاهش در جذب گردشگر» و «کاهش اشتغال در پروژه‌های عمرانی شهری» به‌طور معنادار و با سطح اطمینان ۹۵ درصد به دلیل عدم تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و به‌موقع در پروژه‌های شهرداری شهر آجین در سال ۱۳۹۶ به وجود آمده‌اند. همچنین «عدم رضایت از عملکرد مدیران شهرداری» با مقدار ۳/۳۳، بیش‌ترین مشکل به وجود آمده در این زمینه بود. تفاوت معنی‌داری بین نظرات معتمدین شهر با نظرات کارکنان استانداری و شهرداری وجود داشت. شهروندان هزینه‌های غیرمالی تحمیلی ناشی از عدم تخصیص به‌موقع و مناسب بودجه‌ی عمرانی را بیشتر از کارشناسان شهرداری و استانداری در نظر گرفتند.

تحقیقات پیشین با توجه به عدم تحلیل موردی به نظر شرایط موجود و خاص در شهرهای کوچک را در

نظر نگرفته‌اند. این تحقیق مشکلات تأخیر در تأمین بودجه پروژه‌های شهری در یک شهر کوچک را تحلیل کرد. نتایج این تحقیق برای شهرداران مناطق مشابه و مسئولین وزارت کشور مفید خواهد بود. عدم تأمین منابع پایدار مالی پروژه‌های شهری در شهرهای کوچک سبب مشکلاتی برای شهروندان و مدیریت شهری می‌شود. اگرچه تأمین پایداری مالی برای شهرداری‌ها حیاتی است، اما فراهم نمودن چنین امکانی در شهرهای کوچک بسیار مشکل است. شاید هنوز نیاز به کمک‌های دولتی در شهرهای کوچک امری اجتناب‌ناپذیر باشد. توجه بیشتر استانداری به‌عنوان نماینده دولت به تخصیص بودجه‌های عمرانی شهرهای کوچک، در کاهش مشکلات ذکرشده کمکی مهم است.

منابع

امینیان، ناصر. (۱۳۹۴). ارزیابی قابلیت‌های بازآفرینی پیاده راه‌های گردشگری از منظر توسعه پایدار شهری (مطالعه موردی: خیابان ۱۵ خرداد تهران)، فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری، ۳(۱۱)، ۱-۲۳.

باقری، اشرف السادات؛ فنی، زهره. (۱۳۹۴). شهرهای کوچک و میانی (برنامه‌ریزی و توسعه)، مرکز مطالعات برنامه‌ریزی شهری و روستایی، انتشارات سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، چاپ یکم. بخشی، حمید؛ صحرایی، احمد. (۱۳۹۳). آسیب‌شناسی نظام تأمین منابع مالی و درآمدی شهرداری‌ها (مطالعه موردی: شهرداری شهر جویبار)، ششمین اجلاس ملی برنامه‌ریزی و مدیریت شهری با تأکید بر مؤلفه‌های شهر اسلامی، مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد.

بنار، شکرالله؛ ابوالحسنی هستیانی، اصغر؛ شایگانی، بیتا؛ دژپسند، فرهاد. (۱۳۹۲). نحوه تأمین مالی خارجی پروژه‌های شهری و کارایی خدمات شهر (مطالعه موردی شهرداری تهران)، فصلنامه اقتصاد و مدیریت شهری، ۴، ۱۳۱-۱۵۵.

بزی، افشین. (۱۳۹۶). بررسی شیوه‌های تأمین منابع مالی شهرداری‌ها در توسعه و عمران شهری، چهارمین اجلاس اقتصاد و مدیریت کاربردی با رویکرد ملی، انتشارات دانشگاه بوعلی سینا.

تقی زاده، هوشنگ؛ لاله، امیر. (۱۳۸۷). بررسی عوامل مؤثر بر تأخیر در اجرای پروژه‌های عمرانی شهرداری (مطالعه موردی)، علوم مدیریت، ۲(۵)، ۷۷-۹۹.

حاجی لو، مهران؛ میره‌ای، محمد؛ پیلهور، مهدی. (۱۳۹۶). بررسی منابع درآمدی پایدار شهرداری‌ها (مورد مطالعه: شهر شبستر استان آذربایجان شرقی)، فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری، ۵(۲۰)، ۱-۲۲.

حسن‌زاده، علی؛ خسروشاهی، پرویز. (۱۳۸۸). الگوی تأمین مالی کارآمد برای شهرداری‌های کلان‌شهر (مطالعه موردی شهرداری تهران)، اولین همایش مالی شهرداری، مشکلات و راهکارها، تهران، مرکز مطالعات فناوری دانشگاه صنعتی شریف.

دانش‌فرد، کرم‌الله؛ رجبی‌فرهاد، حاجیه. (۱۳۸۹). آسیب‌شناسی تحقق بودجه عمرانی استان تهران طی چهار سال اول برنامه چهارم توسعه، مجله حسابداری مدیریت، ۳(۷)، ۲۹-۴۰.

زیاری، کرامت‌الله؛ رضایی، مریم؛ مسعودی‌راد، ماندانا. (۱۳۹۳). تحلیل و ارزیابی مشکلات مدیریتی شهرهای کوچک و میانی (مطالعه موردی: شهر ایلام)، فرهنگ ایلام، ۱۵(۴۴)، ۳۷-۵۷.

زنگنه شهرکی سعید؛ حسینی سیدعلی. (۱۳۹۲). مدیریت اقتصادی شهر با تأکید بر مالیات محلی و متغیرهای مؤثر بر آن (مطالعه موردی شهر تهران). فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری، ۱(۲)، ۸۷-۱۰۶.

رحیمی بروجردی، علی‌رضا؛ ستوده ملاشاهی، محمدعلی. (۱۳۸۶). بررسی عملکرد اعتبارات عمرانی استان‌ها در بخش حمل‌ونقل و رابطه آن با رشد اقتصادی با استفاده از روش MFR، فصلنامه بررسی‌های اقتصادی، ۴(۳)، ۶۱-۸۱.

رحیمی، کامران؛ زنگنه رنجبر، پوریا؛ آل نوری فروشانی، هومن؛ شرافتی پور، سعید. (۱۳۹۴). ارائه مدل محاسبه مالیات سالیانه وسایل نقلیه شخصی با رویکرد افزایش درآمدهای پایدار مدیریت شهری، فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری، ۱۳۹۴، ۳(۱۰)، ۱-۱۹.

شعوری، محمد؛ نوعهدی، رضا. (۱۳۹۷). راه‌های تأمین درآمد پایدار برای شهرداری‌ها در ایران، جغرافیا و روابط انسانی، ۱(۳)، ۳۲۵-۳۳۴.

عباسی کشکولی، محمدعلی؛ باقری کشکولی، علی. (۱۳۸۵). راه‌های تأمین درآمد پایدار برای شهرداری‌های کشور، اندیشه‌ی پژوهش، ۱۰(۹۸)، ۱۸-۲۷.

- عباسی زاده، عبدالرضا؛ فانی، ابوالفضل؛ صمیمی، محمد رضا. (۱۳۹۰). *آشنایی با درآمد و روش‌های افزایش آن در شهرداری‌ها، سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور*.
- علی‌آبادی، جواد؛ معصوم، جلال. (۱۳۸۰). چالش‌های مدیریت شهری در ایران، *مجله‌ی شهرداری‌ها*، ۳(۳۵)، ۳۲-۲۵.
- قادری، جعفر. (۱۳۸۵). ارزیابی نظام مال و درآمدی شهرداری‌ها در ایران، *فصل‌نامه بررسی‌های اقتصادی*، ۳(۳) ۴۷-۲۱.
- قربانی، علی؛ شاکری، اقبال. (۱۳۸۴). مهندسی ارزش و مدیریت دعاوی و اختلافات در پروژه‌های عمرانی، *دومین اجلاس ملی مهندسی ارزش*، انتشارات دانشگاه علم و صنعت.
- قنبری، ابوالفضل؛ موسوی، میرنجف؛ سعیدآبادی، رشید؛ باقری کشکولی، علی؛ حسینی امینی، حسن. (۱۳۹۰). راهکارهای توانمندسازی افزایش درآمد شهرداری‌ها در شهرهای کوچک (مطالعه‌ی موردی: شهر زارچ)، *مجله‌ی جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی*، ۲۲(۲)، ۴۱-۵۸.
- کاویانی، یونس؛ مصطفی‌پور، کامبیز. (۱۳۹۴). *عوامل مؤثر بر تأخیر پروژه‌های عمرانی با تأکید بر تجارب، معاونت مطالعات و برنامه‌ریزی مدیریت امور اجتماعی و اقتصادی، مدیریت مطالعات و برنامه‌ریزی امور مناطق*، گزارش شماره‌ی ۳۲۶.
- محمدپور زندیف، حسین؛ دانش‌جعفری، داود؛ مظفری، گشتاسب؛ طباطبایی مزدآبادی، سید محسن. (۱۳۹۲). تأثیر سطوح ارزیابی بر بهبود کیفیت دوره‌های آموزشی شهرداری تهران با رویکرد ارتقای عملکرد اقتصادی. *فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری*، ۲(۵)، ۳۸-۲۹.
- محمدپور زندیف، حسین؛ طباطبایی مزدآبادی، سید محسن. (۱۳۹۲). اجرای بهینه آموزش‌های الکترونیکی و تأثیر آن بر عملکرد اقتصادی مدیران شهرداری تهران. *فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری*، ۱(۴)، ۱-۱۳.
- میرباقری هیر، میرناصر؛ سلاخورزی، میثم. (۱۳۹۵). موانع جذب سرمایه‌گذاری در حوزه شهری (مورد مطالعه: استان لرستان)، *فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری*، ۵(۱۷)، ۱۱۴-۱۰۱.
- وثوقی، فاطمه؛ مظفری، غلامحسین؛ پاپلی یزدی، محمدحسین؛ حاتمی‌نژاد، حسین. (۱۳۹۵). ارائه‌ی
- الگوی پایداری نظام درآمدی و تأمین منابع مالی شهرداری‌ها (مطالعه‌ی موردی: شهرداری تهران)، *فصل‌نامه‌ی تحقیقات جغرافیایی*، ۳۱(۴)، ۴۴-۲۴.
- نثاری، رضا؛ منتظری، رسول؛ حسن‌زاده، نعمت. (۱۳۹۴). راهبردهای تأمین منابع مالی پایدار شهرداری تهران در برنامه‌ی پنج‌ساله، با تأکید بر سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی، *فصلنامه‌ی علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری*، ۳(۱۱)، ۹۹-۱۱۶.
- یاززاده، سجاد محمد؛ شمس‌الهی، بهنوش. (۱۳۹۷). نقش فضاهای عمومی در تحقق شکوفایی شهری و توسعه پایدار. *فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری*، ۶(۲۳)، ۱۱۱-۱۲۴.
- Aibinu, A.A., Jagboro, G.O. (2002). The effects of construction delays on project delivery in Nigerian construction industry. *International Journal of Project Management*, 20(8), 593-599.
- Assaf, S.A., Al-Hejji, S. (2006). Causes of delay in large construction projects. *International Journal of Project Management*, 24(4), 349-357.
- Doloi, H., Sawhney, A., Iyer, K.C., Rentala, S. (2012). Analysing factors affecting delays in Indian construction projects. *International journal of project management*, 30(4), 479-489.
- Frimpong, Y., Jacob, O., Lynn, C. (2003). Causes of delay and cost overruns in construction of groundwater projects in a developing countries; Ghana as a case study. *International Journal of Project Management*, 21(5), 321-326.
- Haseeb, M., Lu, X., Bibi, A., Dyian, M.U., Rabbani, W. (2011). Causes and effects of delays in large construction projects of Pakistan. *Kuwait Chapter of Arabian Journal of Business and Management Review*, 33(832), 1-25.
- Hosseinian, S.M. (2016). An optimal time incentive/disincentive-based compensation in contracts with multiple agents. *Construction Economics and Building*, 16(4), 35-53.
- Hosseinian, S.M., and Carmichael, D.G. (2012). Optimal incentive contract with risk-neutral contractor. *Journal of Construction Engineering and Management*, 139(8), 899-909.
- Hosseinian, S.M., and Carmichael, D.G. (2014). Optimization in the development of target contracts. *In Optimization and Control Methods in Industrial Engineering*

- and Construction* (259-296). Springer, Dordrecht.
- Lawshe, C.H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel psychology*, 28(4), 563-575.
- Larsen, J.K., Brunoe, T.D., Lindhard, S.M., Jensen, K.N. (2017). Project Management and Scheduling through National Project Management Phases in Government Construction Agencies. *International Journal of Information Technology Project Management (IJITPM)*, 8(1), 1-16.
- Patton, E., and Appelbaum, S.H. (2003). The case for case studies in management research. *Management Research News*, 26(5), 60-71.
- Sambasivan, M., Soon, Y.W. (2007). Causes and effects of delays in Malaysian construction industry. *International Journal of project management*, 25(5), 517-526.
- Weil, D. (2005). The contemporary industrial relations system in construction: Analysis, observations and speculations. *Labor history*, 46(4), 447-471.

یادداشت‌ها

- ¹ Freadman
² Chi-squared test
³ ANOVA
⁴ Leven
⁵ Tukey B